

En Gud utan ansikte?

«Vem säger människorna att jag är?» Det är en av de centrala frågorna i Markusevangeliet. Jesus frågar sina lärjungar när de är på väg till Caesarea Filippi, och lärjungarna redovisar vad de fått höra. Sedan kommer följdfrågan: «Och ni, vem säger ni att jag är?» Det finns i dessa två frågor en distinktion mellan vad «folk i allmänhet» kan tänkas mena och vad lärjungarna bekänner. En liknande distinktion skulle man kunna tänka sig även i vår tid mellan folk i allmänhet och den kristna kyrkan. Emellertid har det visat sig att även kyrkan ger många olika svar på den fråga Jesus ställde.

Detta kan vara ett hälsotecken. Om man låter tanken flyga över den kristna kyrkans långa historia slås man snabbt av de många föreställningar som har funnits under de två millennier som gått. Mångfalden finns redan inom Nya testamentets pärmar. Insikten om mångfalden kan möjligen vara en försäkring gentemot alltför tvärsäkra svar.

Men de många svaren kan också bottna i en oförmåga att själv ta ställning. Religions-sociologen Eva Hamberg har visat att en traditionell kristustro — att Jesus Kristus är «sann Gud och sann människa» — är ett relativt sällsynt fenomen i Sverige. När frågan om relationen mellan Kristus och Gud försvinner ur allmänhetens medvetande leder det lätt till en diffus gudsbild. Vi får en «Gud utan ansikte». Om detta också utmärkte kyrkornas bekän-nelse i predikan, undervisning etc. vore det djupt allvarligt. Jonas Jonson, biskop i Sträng-näs, hävdade på en temadag om Svenska kyrkans identitet i Lund för ett drygt år sedan att det var uppenbart «att Jesus håller på att flytta härifrån». «Vi surfar i en ytlighet. Det måste uppfattas som ett svek mot människor». Både Hamberg och Jonson pekar på något väsent-ligt: en kristuslös kyrka tar inte sitt ansvar för att sprida det glada budskapet. Vagheten hos en «Gud utan ansikte» är till intet förpliktigande.

På ett sätt är dock Jesus fortfarande aktuell. Svenskarna har fått fler jesusböcker de senaste tio åren än någonsin tidigare. Under 1999 publicerades i Sverige minst fyra böcker som reflekterade över Kristus — flera av dem diskuteras i artiklar i det här numret. Hösten 2000 publicerade Svenska kyrkans ärkebiskop sin bok om Kristus, *Ecce homo*. Den 7 november samma höst anordnades en välbesökt temadag i Lund där de kristologiska frå-gorna sattes i centrum. På flera andra håll i landet organiseras möten om just kristologi.

Även *Svensk Teologisk Kvartalskrift* vill bidra till denna pågående reflektion genom ett temanummer om kristologiska frågor. Bengt Holmberg tar upp frågan om på vilket sätt det är möjligt att forska på den historiske Jesus. Vad kan vi egentligen veta om Jesusgestalten? Antje Jackelén skriver om relationen mellan en naturvetenskapligt präglad kultur och en kristologiskt präglad vardagsteologi. Hon föreslår att denna relation kan ses som en tillgång för både naturvetenskap och kristologi snarare än en konfliktrelation. Ola Sigurdsons artikel behandlar frågan om vad olika kärleksbegrepp betyder för förståelsen av inkarnationen. Till sist behandlar Christoph Schwöbel det romersk-katolska dokumentet *Dominus Iesus* utifrån ett evangeliskt perspektiv. Förhoppningen är att dessa artiklar skall bidra till en fördjupad förståelse både av kristologins historia och av de utmaningar som den kristologiska reflek-tionen ställs inför i vår samtid.

Intresset för kristologisk reflektion inom vår samtida teologi är glädjande. Ytterst sett handlar det om hur relationen mellan Gud och människa skall förstås. Kristologin försöker svara på båda relationsfrågorna på ett konkret sätt: «Vem säger människorna att jag är? . . . vem säger ni att jag är?»